

Complexnummer: 516652

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

't Withof

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

516653, 516654, 525717, 525718, 525719, 525741

Woonplaats

Etten-Leur

Gemeente

Etten-Leur

Provincie

Noord-Brabant

Locatie van het hoofdobject

Tamboerijn 1, 4876 BS te Etten-Leur

Complexomschrijving

Inleiding

OPVOEDINGSGESTICHT " 't Withof", opgericht in 1820, nu klooster 't Withof genoemd. De kostschool werd geleid door de Zusters "Penitenten Recollectinen der Onbevleete Ontvangenis van de derde orde van St. Franciscus". De officiële naam van het gesticht was vanaf 1855: "Zedelijk Lichaam Opvoedingsgesticht 't Withof". De inventarisstukken van het klooster behoren niet tot het rijksmonument. De voorgevel of de noord-oostelijke gevel van het huis Adama was eerder al een rijksmonument onder nummer 15380.

Omschrijving

Het gesticht start in Huize Adama (onderdeel I), het oorspronkelijke woonhuis van de schout van Etten en Sprundel, Jonkheer Hendrick van den Broeck, die in 1580 waarschijnlijk de eerste bewoner was. Rond dit "Huize Adama" vormt zich het opvoedingsgesticht. In en vanuit dit gesticht ontstaan in de 19de en 20ste eeuw verschillende vormen van onderwijs en opvoeding. Ook verzorgden de zusters een bewaar- en dorpschool voor de Ettense bevolking. In 1826-27 start een zogenaamde "buitenschool" waar ook aan niet-vermogene meisjes les werd gegeven.

De eerste, nu kleine kapel genoemd (onderdeel III), wordt in 1850 gebouwd. Het gesticht wordt in 1854 een Franssprekend internaat genaamd: "Institut Saint Joseph". Tussen 1834-1864 worden in de voorbouw (onderdeel II) de eerste pensionaats- en leslokalen gebouwd. In 1864 krijgt het gesticht een pandhof. Huize Adama ligt dan verscholen achter gestichtsgebouwen. In 1908 wordt de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweede kapel (onderdeel IV) gebouwd. In 1904 start de kweekschool, deze werd vooraf gegaan door een normaalschool uit 1895. Met de bouw van een nieuwe noviciaatsruimte en een keuken ontstaat in 1909 een tweede pandhof, maar nu achter Huize Adama (een gedeelte van de bebouwing aan deze hof, die "het slot" vormt, wordt in 1980 vervangen door nieuwbouw). De naam van het gesticht wordt in 1922: "Instituut St. Joseph". Voor de zusters van de congregatie wordt in 1937 het zieken- en verzorgingshuis "Mariahof" nu genaamd "San Francisco II" gebouwd. In 1950 was het gesticht uitgegroeid tot een compleet dorp waarin meer dan tweehonderd zusters en driehonderd kostschoolmeisjes woonden. De laatste uitbreiding in 1957 is het gebouw "San Francesco I" met zijn tweeledige functie van huishoudschool en noviciaat. In 1965 ontstaat met de bouw van een overdekte gang tussen de voorbouw (onderdeel II) en grote kapel (onderdeel IV) een derde (pand)hof. In 1975-76 werden de gebouwen San Francesco I en II aangepast ten behoeve van de "Stichting Kloosterbejaardenoord". Tot de sluiting in 1976 van alle kostschoolactiviteiten werd het gesticht vele malen uitgebreid en/of verbouwd. Vanaf 1820 hebben de zusters een groot gebied zuid-westelijk van de Bisschopsmolenstraat in cultuur gebracht. De diverse akker-, bos-, wei- en hooilanden en boomgaarden, werden omzoomd door een zandpadenstelsel van loodrecht op elkaar staande lanen uit de 19de eeuw. Op de kop van een van de lanen bevindt zich een Lourdesgrot (onderdeel IV). De grot is samengesteld van gemetselde ratelaars (misgebakken klinkers). Voor de grot een smeedijzeren hekwerk voorzien van pijlpunten tussen gietijzeren balusters. Ten behoeve van de nieuwbouwwijk de Grauwe Polder werd rond 1980 de kloostertuin van de zusters gehalveerd en ingericht tot park voor de bewoners met behoud van de oude met linde- en kastanjabomen beplante lanen. Na 1980 wordt het grootste deel van de kostschool gesloopt. Hiervoor in de plaats komen een tachtigtal kamers voor de religieuzen aansluitend aan de voorbouw (onderdeel II). Pas na het afstoten van de kostschoolactiviteiten van de zusters werd het "Instituut St. Joseph" voor het eerst officieel: "klooster 't Withof". Tot heden vormt Huize Adama (onderdeel I) de kern van het complex.

Waardering

Het complex bestaande uit de functionele, visueel en historisch samenhangende onderdelen zoals klooster, kapellen, boerderij, tuin met lemenstructuur en Lourdesgrot is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde bouw- en gebruiksgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke Neogotiek. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorpse omgeving. Het geheel is zeldzaam, mede vanwege de complexmatige opzet, de omvang en de variatie aan gebouwen en stijlen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516653

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82687/193

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Tamboerijn	1			4876 BS	Etten-Leur		
Bisschopsmolenstraat	162 B	B		4876 AS	Etten-Leur		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Etten-Leur	L			13085

Omschrijving**

Inleiding

Huize Adama, is gebouwd in de 16de eeuw. Jonkheer Hendrick van den Broeck, schout van Etten en Sprundel, is in 1580 waarschijnlijk de eerste bewoner van het huis. Daarna zijn zoon Engelbreght, die de functie van zijn vader overnam. Engelbreght was getrouwd met Maria Proeninck uit Deventer, die de helft van het kasteel "Herlaer" in Sint Michielsgestel bezat. Hun dochter Maria, geboren in 1605, trouwde met de Friese Jonkheer Reinier Pybes d'Adama. Hun familiewapen prijkt boven de deur. Het is een alliantie-wapen bestaande uit twee schilden die met elkaar verbonden zijn door een eikentak in houtkleur daaraan hangend met zilveren linten. Links het accoladeschild van Jonkheer Reinier Pybes d'Adama dat uit vier kwartieren bestaat (bijlage 2).

Deze Reinier nam de functie van zijn schoonvader over en verloor die na de vrede van Munster (1648) en wel in 1654. Het gezin d'Adama van den Broeck telde acht kinderen. In 1678 vertrok het laatste familielid van hier naar het kasteel Herlaer. Vanaf toen werd Huize Adama een soort statussymbool voor hoge, veelal buitenlandse militairen, die aan de K.M.A. in Breda verbonden waren. Rond 1800 werd het verkocht aan boer Pieter Boots. Het raakte in verval en werd gewijzigd in 18de en 19de eeuw. In 1820 is het een omgracht huis met brug. In 1819 wordt door zusters Franciscanessen besloten na bespreking met pastoor Oomen het huis te kopen op naam van Adriaan Michiel van Hooydonk, vader van de president van het seminarie Mgr. van Hooydonk, om hier een kostschool te vestigen die op 5 mei 1820 werd geopend.

Tussen 1834 en 1861 wordt het huis aan de voorkant uitgebreid door middel van twee parallelle vleugels van twee bouwlagen onder zadeldaken met daarin scholen, rectoraat en het pensionaat. Tussen deze vleugels ontstaat het "voorplein". Huize Adama is dan nog steeds zichtbaar vanaf de straat. Dit zicht verdwijnt in 1864 bij de bouw van het poortgebouw. De uitbreidingen vormen de voorbouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(onderdeel II). Bij de bouw van het poortgebouw krijgt het gesticht een pandhof. De hof kreeg de naam St. Antoniusplein.

Ook aan de achterkant wordt het huis uitgebreid en wel in het verlengde van de aangebouwde voorvleugels. In 1850 komt aan de zuid-oostkant de kapel (onderdeel III) en in 1870 aan de zuid-westkant het "slot" van de zusters waarin de woon- en werkvertrekken en slaapzalen (bij de renovatie van 1980 wordt deze vleugel weggebroken en vervangen door nieuwbouw).

Omschrijving

Huize Adama is een dwarshuis met twee bouwlagen onder dubbel zadeldak op een rechthoekige plattegrond met voorgevel op het noord-oosten. Het dak is belegd met grijze oud-Hollandse pannen. Deze gevel heeft een rondbogige geprofileerde hardstenen ingang met ijzeren klopper en slotplaat (17de eeuw). Steen met alliantiewapen boven de ingang van de eerste bewoners van Huize Adama. Getoogde schuifvensters, op de begane grond voorzien van luiken en een achtentwintig ruitsverdeling met ijzeren roeden. Op de verdieping met vierentwintig ruitsverdeling. Ontlastingsbogen boven de oorspronkelijke vensters. Twee stoeppalen met gekrulde staven. De symmetrische voorgevel van Huize Adama is vijf traveeën breed. Links van de voordeur de herenkamer en rechts de opkamer (bij de zusters bisschopskamer genoemd) met er onder een gewelfde kelder. Aan de achterkant van het huis wordt in 1870 door architect Soffers op de verdieping de brevierkapel (nu kapittelzaal) gebouwd met een gestucadoord tongewelf. Tevens krijgt het dan aan de achterkant twee bouwlagen en twee parallelle zadeldaken. Oorspronkelijk had het slechts één zadeldak. Sinds de laatste renovatie is de ruimte tussen de nok van beide zadeldaken overdekt door een plat dak. Het opgaande werk bestaat uit handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband. Huize Adama heeft inwendig een draaitrap met gebeeldhouwde trappaal voorzien van slangenkop.

Waardering

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke Neogotiek. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorpse omgeving. Het is als geheel en als representant van het werk van Soffers zeldzaam.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Opleidingscentrum

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 516654

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82687/197

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Tamboerijn	1 D	D		4876 BS	Etten-Leur		
Tamboerijn	1 E	E		4876 BS	Etten-Leur		
Bisschopsmolenstraat	162			4876 AS	Etten-Leur		
Bisschopsmolenstraat	162 A	A		4876 AS	Etten-Leur		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel			
Etten-Leur	L			13085			

Omschrijving**

Inleiding.

De tweelaagse voorbouw van 't Withof uit 1834-'64 heeft een U-vormige plattegrond rondom het St. Antoniusplein en het al eerder beschreven Huize Adama (onderdeel I). De schilddaken zijn belegd met grijze Romaanse en oud-Hollandse pannen. De voorbouw met daarin de risalerende hoofdingang en topgevel aan de straat, is een ontwerp van architect Soffers uit 1864 en 1885 kwam tot stand onder de vierde algemeen overste Mère Dominique van Dijk. Boven de poort ligt de zogenoemde paarse kapel (vanwege de paarse stoelen). In de oostelijke vleugel bevindt zich het oude rectoraat van het gesticht.

Omschrijving.

De symmetrische voorbouw met hoekpilasters is aan de straatkant tien traveeën breed. De hof (St. Antoniusplein), is vijf bij negen traveeën groot. De ingangspartij is aan de straatzijde risalerend met op de risaliet een gemetselde getrapte topgevel en aan de hofzijde in het dak een gestucte stenen dakkapel met wijzerplaat. De kloosterpoort heeft een geprofileerde hardstenen omlijsting met kielboog en kruisbloem. Boven de hoofdingang een zandstenen beeld van Josef met het Kind Jezus. Waaronder het bijbehorende Latijnse chronicum: "Haec Domus floreat sub protectione Sancti Josephi" ("Moge dit huis floreren onder de bescherming van St. Joseph"). Het beeld is in 1864 geschonken door Ettenaren bij het zilveren professiefest van de overste Dominique van Dijk. In de topgevel boven het beeld een uurwerk met klok uit 1870 eveneens geschonken door de Ettenaren bij het vijftigjarig bestaan van de congregatie. Het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

uurwerk heeft ook aan de kant van het St. Antoniusplein een wijzerplaat. Het opgaande werk van de U-vormige voorbouw bestaat in hoofdzaak uit handgevormde baksteen gemetseld in kruisverband.

De eerste zes noord-westelijke raamtraveeën in de zijgevel zijn in machinale steen in kettingverband gemetseld. In de voorgevel ovaalvormige gietijzeren muurankers. In de zijgevels gesmede balkankers. Getoogde schuifvensters, die op de begane grond voorzien zijn van een achtentwintigruits verdeling met ijzeren roeden en op de verdieping van een vierentwintigruits verdeling. Op het dak twee hoekschoorstenen met schoorsteenkap en windvaan. De paarse kapel heeft een gestucadoord tongewelf uit de bouwtijd. Op de oosthoek van de voorbouw een nu driezijdig vrijstaande hoogopgaande vierkante toren met schilddak uit 1885, restant van een gesloopte vleugel uit 1885. Bovenop de toren onder andere een smeedijzeren windvaan met het jaartal. Het metselwerk afgewisseld met natuurstenen speklagen is gemetseld in kruisverband van machinale baksteen.

In de eetzaal van het klooster een gietijzeren wenteltrap en balustrade uit 1870 afkomstig van de firma Klep (later Klep en Bruyn en nog later Etna). De trap stond voor 1983 opgesteld in het slotgedeelte van de zusters. In de linkervleugel van de voorbouw het rectoraat van 1850. Het rectoraat heeft een waranda waarvan het dak wordt gedragen door drie geornamenteerde gietijzeren kolommen. Het interieur bevat onder andere geornamenteerde stucplafonds, beglaasde schuifdeuren, zwartmarmeren schoorsteenmantel en een rijke rood beschilderde betimmering. Het St. Antoniusplein heeft een monumentale ovaalvormige aanleg van geschoren buxushaag waartussen bloemperken met lavendel. De bestrating bestaat uit gele handgevormde klinkers (IJsselformaat). In het midden van het plein staat een natuurstenen St. Antoniusbeeld met Kind op sokkel.

Waardering.

Het object is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde bewonings- en bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke neogotiek en vanwege de plaats in het werk van de architect P. Soffers. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorps omgeving. Het is als geheel en als representant van het werk van Soffers zeldzaam.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Opleidingscentrum

Monumentnummer*: 525717

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/138

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Etten-Leur	L			13085

Omschrijving**

Inleiding.

Kleine kapel in Neogotische stijl uit 1850 en 1882. Aan de zuidoostkant van Huize Adama de aangebouwde kapel van architect P. Soffers (Ginneken). De opdracht kwam van de tweede algemene overste Mère M. Louise Steyvers. Rector Timmermans legde de eerste steen. Inzegening in 1853 door Mgr. Van Hooydonk. De kapel werd in 1852 bekostigd door Zr. Magdalena, die zojuist ingetreden was en haar erfdeel afstond aan de congregatie. In 1882 werd de kapel met een transept vergroot. De tweede inzegening vond plaats door deken en pastoor F.L. Maes. De kapel werd in 1887 gepolychromeerd. Bij de bouw van de grote kapel in 1908 (onderdeel IV), werd de kapel in de hoogte in tweeën gedeeld. Boven bleef ze kapel en beneden refter en na de verbouwing in de tachtiger jaren van de twintigste eeuw ontvangszaal. Het priesterkoor van de kapel werd in 1908 afgebroken voor de bouw van de grote kapel. De kapel ligt aan de noord-oost- en zuidwestkant ingeklemd tussen de onderdelen II en IV. Het schip van de kapel ligt met zijn noordwestkant aan de tweede (pand)hof van het gesticht. De andere zijde van het schip ligt aan een lange smalle derde (pand)hof.

Omschrijving.

De zeer eenvoudig gedetailleerde kapel, oorspronkelijk met kruisvormige plattegrond, heeft een schip van vijf traveeën met transept. Het opgaande werk aan de buitenkant bestaat uit handgevormde gele baksteen (Ijselformaat) met zware geprofileerde steunberen. Spitsboogvensters. De oorspronkelijke vijf gebrandschilderde ramen uit de ateliers van Stalins en Jansen (Antwerpen) zijn in 1983 vervangen door ramen uit het atelier van Swart (Breda). Het dak heeft een leibedekking. Op de viering een zeshoekige vieringtoren. De kapel heeft een gepolychromeerd gestukadoord kruisribgewelf op rijk bewerkte bladkapitelen en driedelige muurzuilen. In het onderste gedeelte van de kapel in de ontvangszaal, twee eiken Neogotische gebeeldhouwde deuren uit 1850, afkomstig uit het atelier van Peters-Dievoort (Turnhout). In de spitsboog van de ene deur het hart van Maria met de woorden: "Spes nostra salve". In de spitsboog van de andere deur is het hart van Jezus met de tekst: "In corde tuo reconde nos".

Waardering.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het object is van algemeen belang als onderdeel van een complex dat van waarde is vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde gebruiks- en bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke neogotiek en vanwege de plaats in het werk van de architect P. Soffers. De kapel is in het bijzonder van belang vanwege de sobere Neogotische vormen. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorpse omgeving. Het is als geheel zeldzaam.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkapel(TFU)

Monumentnummer*: 525718

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/115

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>					
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant					
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
San Francescolaan	171			4876 CV	Etten-Leur		
Tamboerijn	5 D	D		4876 BS	Etten-Leur		
<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>		<i>Appartement aanduiding</i>		<i>Grondperceel</i>	
Etten-Leur	L					13085	

Omschrijving**

Inleiding.

Grote kapel in Neogotische stijl in 1908 gebouwd naar ontwerp van architect Petrus Johannes van Genk (Bergen op Zoom). De opdracht gaf de vijfde algemene overste Mère Xavier Schutjes. Samen met rector A.M. Woestenberg legde ze de eerste steen. De aannemer was Mattheus Bakkeren (Princenhage). De grote kapel ligt met uitzondering van de noordoostzijde, die grenst aan de kleine kapel, vrij op het erf.

Omschrijving.

Eenbeukige kruiskapel met lager koor met vijfzijdige sluiting, onder zadel- en schilddaken met een achzijdige vieringtoren. Aan weerszijden van de koorpartij tegen het transept een sacristie onder schildak. Alle daken zijn belegd met natuurstenen leien. Op de topgevels kruisbloemen. Het opgaande werk bestaat uit een paarsrode machinale baksteen gemetseld in kruisverband, op de hoeken voorzien van zware steunberen met afzaten. De horizontale banden, muurafdekkingen en traceringen in vensters zijn van Franse kalksteen. Het schip is vier traveeën lang. In elke travee drie lancetvensters met erboven een rondvenster. In de kopgevels van het transept zeven lancetvensters met erboven rondvensters met vier- en achtpasmotief. In de topgevel twee lancetvensters. In de transeptgevels aan de zijde van het koortravee hooggeplaatste roosvensters met achtpasmotief. De grisailles in het priesterkoor en de roosvensters in het transept rechts en links tegen de voormuur: respectievelijk voorstellende Clara en Elisabeth zijn afkomstig uit het atelier van Cuijpers (Roermond). De overige vensters bevatten gebrandschilderde ramen van Charles Eyck uit ca. 1945. Opvallend hier is de carreau-decoratie in de roosvensters gelijkend op die van Chartres en de zin voor deformatie (driehoekige halzen, langgerekte gezichten en figuren) die typisch is voor de kunstenaar Eyck. De kapel werd in 1921 gepolychromeerd. Bij de renovatie in 1964

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

overgeschilderd.

Waardering.

Het object is van algemeen belang als onderdeel van een complex dat van waarde is vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde gebruiks- en bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid en opeenvolging van diverse varianten van de katholieke neogotiek en vanwege de plaats in het werk van de architect Van Genk. De kapel is in het bijzonder van belang vanwege de sobere Neogotische vormen. Het heeft ensemblewaarde vanwege de relatie tot de dorpse omgeving. Het is als geheel zeldzaam.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Klooster, kloosteronderd

Functie

Kloosterkapel(TFU)

Monumentnummer*: 525719

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82631/120

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Etten-Leur	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Etten-Leur	L			12587

*Omschrijving***

Inleiding.

Kloosterboerderij met dwarsdeel uit 1896. De boerderij ligt geheel vrij zuidwestelijk van de grote kapel. De oorspronkelijke koestal is omgebouwd tot garages. In de boerderij bevinden zich twee kelders met opkamers gescheiden door een gang. Een ervan is de melkkelder. De plaats van de varkenshokken en paardenstal is in de gevels nog zichtbaar.

Omschrijving.

De kortgevelboerderij heeft een zadeldak met overstek gedekt met grijze oud-Hollandse pannen. In de lange gevel, aan de kant van de kapel, twee gemetselde topgevels met hooiluiken. Houten geprofileerde gootklossen. Het opgaande werk bestaat uit gele baksteen (IJsselformaat). De muuropeningen zijn voorzien van een segmentboog. In de top van de kopgevels van de boerderij respectievelijk beelden van St. Antonius Abt met 't varken en St. Isidoor in Franse kalksteen. De vloer van de opkamers bestaan uit ijzeren INP profielen waartussen bakstenen tongewelven. In de boerderij een dubbele messing waterpomp met zwengel.

Waardering.

Het object is van algemeen belang als onderdeel van een complex, belangrijk vanwege de cultuurhistorische waarde als vertegenwoordiger van de transformatie van een herenhuis tot een omvangrijk katholiek complex met een meer dan regionale uitstraling, het heeft typologische waarde als vertegenwoordiger van een congregatieklooster met een gecompliceerde gebruiks- en bouwgeschiedenis. Het is van architectuurhistorisch belang vanwege de gelaagdheid. De boerderij is met name van belang als kloosterboerderij (een zeldzaam gegeven), uitgevoerd in een voor deze streek gebruikelijke typologie, namelijk de kortgevelboerderij. Het heeft ensemblewaarden vanwege de relatie tot de dorpse omgeving. Het geheel is zeldzaam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 525741

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	18 december 2001
Kadaster deel/nr	82636/189

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Etten-Leur	Etten-Leur	Noord-Brabant

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Etten-Leur	L			13085

Omschrijving**

Inleiding

Lourdesgrot, gebouwd 1902. De grot kon worden aangedaan tijdens wandelingen over het kloosterterrein en die, al naar gelang hun lengte, werden aangeduid als de grote en de kleine 'tour'. Lourdesgrotten vervulden een rol in de devotie van kloosters en ontbreken in vrijwel geen kloostertuin.

Omschrijving

Lourdesgrot, een variatie op de 'ware uitbeelding' van de grot in het Franse Lourdes en uitgevoerd in aangesmeerde misbaksels. In de grot beelden van Maria en Bernadette. De voorzijde van de grot is afgesloten met een smeed- en gietijzeren hekwerk. In de stoep voor de grot bevindt zich een hartvormige ingelegde steen en het opschrift 'Lieve Moeder bescherm Uwe kinderen'. Bij de grot bevinden zich diverse bomen, restant van de bosschage waarin de grot zich vroeger bevond.

Waardering

De Lourdesgrot met bomen is van algemeen belang vanwege het bouwtype, het materiaal (misbaksels), bijzondere onderdelen zoals de beelden, het hekwerk en de ingelegde steen en de historische, visuele en functionele band met het klooster.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Religieuze gebouwen	Klooster, kloosteronderd	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument